

The background of the slide features a photograph of a man and two children. The man is in the foreground on the left, looking towards the right. Behind him, a young boy with dark hair is looking intently at a tablet. In the background, a young girl with blonde hair is also looking at the tablet. The scene is brightly lit, suggesting an indoor setting like a classroom or library.

Nji

Nederlands
Jeugdinstituut

De pedagogische basis

Marloes Driedonks & Thibaut Coenegracht

7 december 2023

Wat heeft corona ons geleerd?

Sociaal contact met leeftijdsgenoten werd erg gemist.

Nieuws uit het jeugdveld

20 oktober 2021

Schoolsluiting had vooral sociale impact

Inhoudelijke leerachterstanden die leerlingen hebben opgelopen tijdens de coronacrisis vallen mee. Op sociaal-emotioneel gebied zijn er vaak wel achterstanden.

Het mentaal welbevinden van kinderen en jongeren ging al voor de pandemie achteruit.

Nieuws uit het jeugdveld

13 juni 2022

Mbo-studenten voelen zich niet gehoord

Mbo-studenten voelden zich tijdens de coronapandemie niet gehoord door beleidsmakers en onderzoekers, blijkt uit onderzoek.

Invester in de pedagogische basis, crisis of niet.

De pedagogische basis

De pedagogische basis bestaat uit alle contacten, relaties en leefomgevingen die bijdragen aan het opgroeien en opvoeden van kinderen. Ervaringen buiten het gezin hebben veel invloed op de ontwikkeling van kinderen.

Wat is de pedagogische basis?

Dat deel van de sociale basis wat zich richt op opgroeien en opvoeden:

- De **sociale** pedagogische basis bestaat uit **relaties**: ouders, kinderen en jongeren, formele en informele medeopvoeders.
- De **fysieke en online** pedagogische basis bestaat **leefomgevingen** met voorzieningen en diensten waar ouders, kinderen en jongeren gebruik van maken.

Vraag voor duo's :

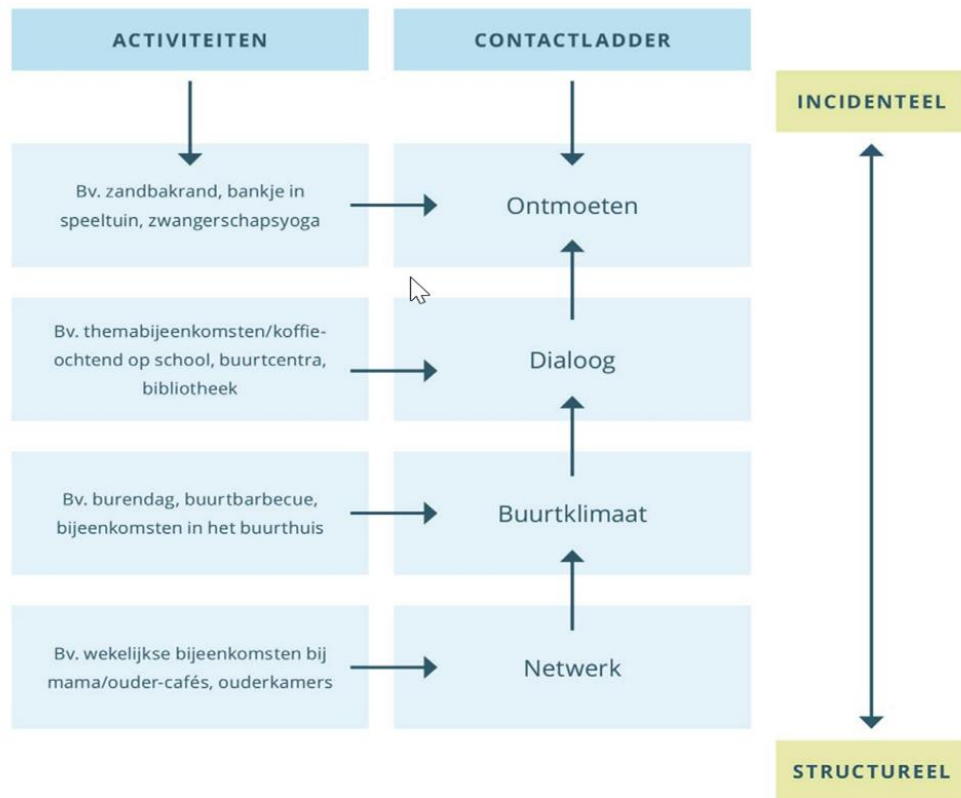
Wie of wat speelden (behalve jouw ouders) een belangrijke rol in de ontwikkeling van jouw eigen identiteit?

Pedagogische basis begint bij ontmoeting

- Positieve ontmoeting draagt bij aan *ontspannen* opgroeien en opvoeden.
- Basis voor democratisch burgerschap, mensen leren elkaar kennen, herkennen en erkennen.
- Ontmoeting is een voorwaarde voor het ontstaan van andere vormen van contact.

De contactladder

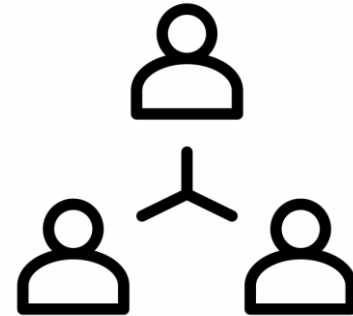
Figuur 7. Schematische weergave contactladder medeopvoeders (Kesseling, De Winter, Horjus & van Yperen, 2013)

Ontmoeten: Bonding & Bridging

- Bonding:

- Bridging

De waarde van de pedagogische basis

Identiteitsontwikkeling

Sociale relaties aangaan

Welbevinden

Vergroten van kansen

Leren samenleven

Ouders: Steun bij
opgroeien en opvoeden

Pedagogische basis en sport & cultuur

6 positieve factoren

Sociale binding

Positieve sociale normen

Steun

Verantwoordelijkheid

Vaardigheidsontwikkeling

Constructieve tijdsbesteding

Vraag voor duo's

- Deel met elkaar een praktijkvoorbeeld waar het lukt dat kinderen en jongeren tot bloei kwamen in hun ontwikkeling. Denk aan de rol van sport, cultuur en natuur activiteiten.
- Wat werkt wel en niet in het stimuleren van rijke ontmoetingen?

Wat vraagt dit van iedereen?

- Een andere blik: niet vanuit problemen, maar ontwikkelmogelijkheden
- Inzet op beschermende factoren
- Behoeftte van kinderen, jongeren en ouders is vertrekpunt
- Kleine stappen, lange adem

Wegwijzer voor gemeenten

Wegwijzer gemeenten: bouwen aan een pedagogische basis

Een fijne omgeving om op te groeien: wat kan je als gemeente doen?

Nederlands
Jeugdinstituut

Relevante publicaties:

- [Mentaal welbevinden van de jeugd: lessen uit de coronacrisis | Nederlands Jeugdinstituut \(nji.nl\)](#)
- [Opgroeien doe je samen \(nji.nl\)](#)
- [Wegwijzer gemeenten - bouwstenen \(foleon.com\)](#)
- [De waarde van de pedagogische basis | Nederlands Jeugdinstituut \(nji.nl\)](#)
- [Programma's en financiële regelingen in de pedagogische basis | Nederlands Jeugdinstituut \(nji.nl\)](#)
- [De pedagogische waarde van vrijetijdsorganisaties](#)

Vragen, opmerkingen, contact: m.driedonks@nji.nl t.coenegracht@nji.nl

Extra slides:

Waarde van de pedagogische basis

Ook een economische waarde...

...van universele interventies en programma's gericht op het versterken van sociale netwerken en de fysieke omgeving van kinderen en jongeren.

Leefomgeving in de wijk

Opvoedvaardigheden

Schoolomgeving

Vrijtijdsaanbod

Sociale voorzieningen

Mede-opvoeders

Belang van agency

Gehoord en gezien worden, verantwoordelijkheid voelen en regie ervaren

